

HO NKA KAROLO HA SETJHABA HO TSE AM ANG OLI LE KGASE

TLHAISOLESEDING YA SETJHABA

Tataiso ya ho fana ka maikutlo mabapi le Ditlhahlobo tsa Tshusumetso Tikolohong (EIA) bakeng sa diprojeke tsa oli le kgase (Onshore oil and Gas).

**Ona le tokelo ya ho fana ka maikutlo
tsamaisong ena.**

Metse le batho ba bang ba nang le kgahlelo le ba amehang (I&AP) ba na le tokelo ya ho nka karolo ho etseng diqeto tse ka amang lefatshe, tikoloho, bophelo bo botle, boiphediso, setso, le meloko e tlang.

Pele ho ka qalwa ka dipatlisiso ka ho tjheka, dikhamphani di lokela ho fuwa Tumello ya Titoloho (Environmental Authorisation - EA). Tsamaiso ena e kenyelletsa Tlhahlobo ya Tshusumetso Tikolohong (EIA), eo ka nako e nngwe e bitswang Tlhahlobo ya Tshusumetso Tikolong le Setjhabeng (ESIA).

Ho latela ka projeke, EIA e kaba le tlhahlobo e bobebe kapa tlhahlobo e tebileng halolwanyana (mohato wa 1 & 2). Bakeng sa diprojeke tse kgolo, EIA e na le mekgahlelo e mebedi ya bohlokwa moo ho hlokahalang tlhahiso ya setjhaba, e leng:

- 1 Mokgahlelo wa ditekolo (Scoping Phase); le
- 2 Tlhahlobo ya Tshusumetso Tikolohong le Setjgabeng (EISA)

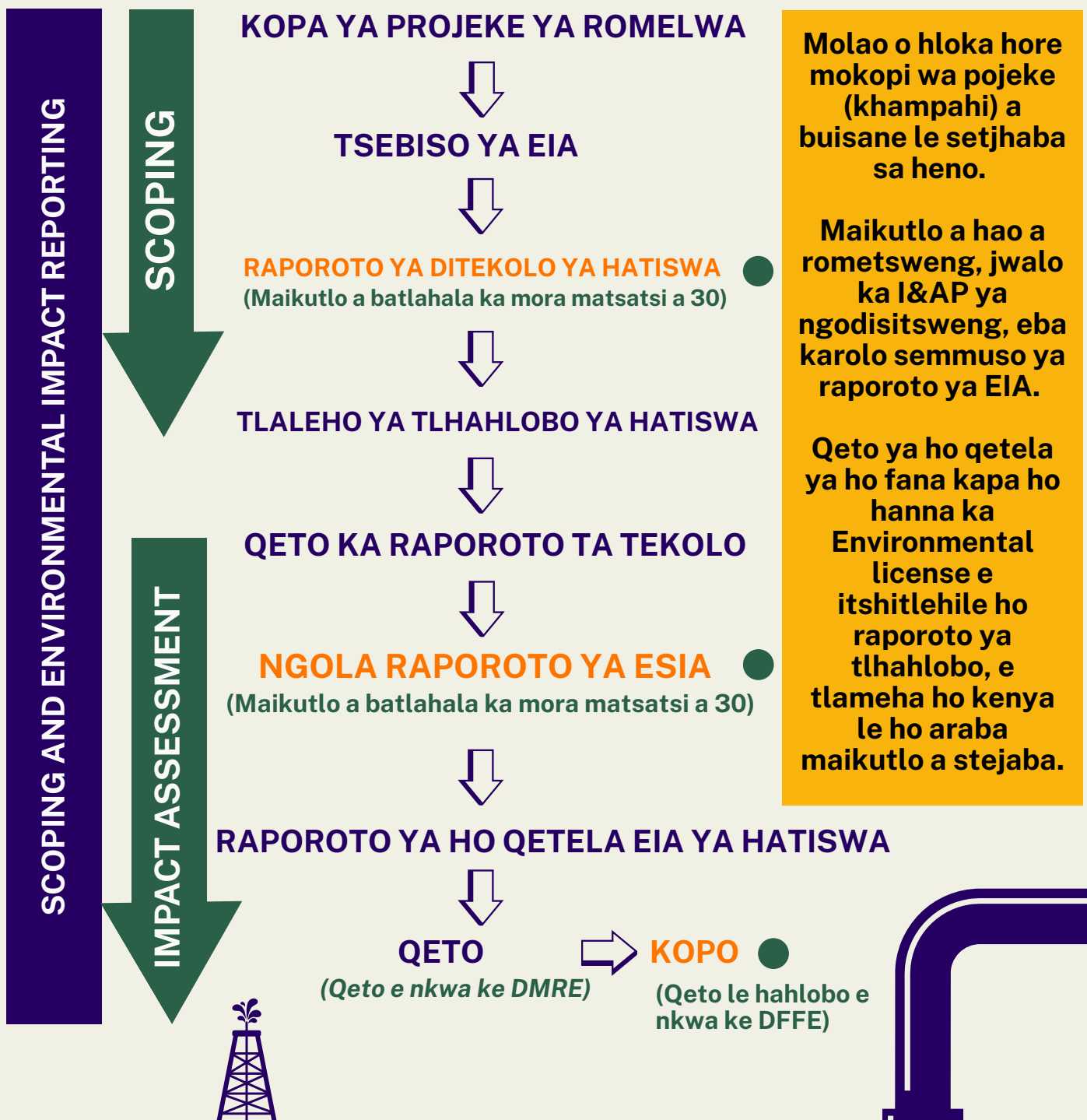
Ho tlameha ho be le piletso ya ho fana ka maikutlo nakong ya ditsamaiso tsena tse ka tse pedi, tlhahlobo e bobebe le e tebileng.

**TATAISO ENA E TLA O BONTSHA
MOKHWA WA HO NKA KAROLO HANTLE.**

Ho utlwisisa Tsamaiso ya EIA

Tsamiso ya Tlhahlobo ya Tshusumetso Tikolong (EIA) e netefatsa hore ditlamorao tse ka bang teng tsa projeke di a hlalohwa pele e ka amohelwa, mme patlisiso kapa tlhahiso efe kapa efe ya oli le ese e ka qala. Ka tlase ke kakaretso ya mehato ya bohlokwa e amehang.

Seo o lokelang ho nahana ka sona ha o fana ka maikutlo

Nahana ka mokgwa oo projeke e ka amang setjhaba sa heno le boemo ba lehodimo ka teng. Dipotso tsena tse ka tlase di tla o thusa ho bona ditlamorau tse ka bang teng:

- **Bopelo le Boiphediso:** Projeke ena e tla ama jwang boiphediso, mosebetsi, kapa lekeno laka?
- **Bobelo bo bottle:** Projeke ena e tla ba le tshusumetso e jwang ho nna, le ho lelapa laka, kapa bophelo bo bottle ba setjhaba sa heso.
- **Metsi:** Projeke ena e tla ama jwang metsi a ka tlasa lefatshe le mehlodi e meng ya metsi, mme ho tla etswa jwang ha ditshusumetso e le tse mmpe? Ke merero e feng e ka thibelang tshilafatso le ho netefatsa phepele e tsetsitseng ya metsi?
- **Lefatshe le Sebaka:** Na projeke e tla ama bokgoni baka ba ho fihlella lefatshe, mebila, mahae, kapa dibaka tse ding tsa setjhabeng. Na ke dula, ke lema, ke disa mehlape, ke bokella disebediswa, kapa ke tsamaya mo projeke e leng teng.
- **Diphoofolo, Dimela, le Tikoloho:** Na projeke e tla ama diphoofolo tse hlaha, mehlape, dijalo, kapa dimila tseo e leng matswalla a sebaka.

Melomo:

- Na projeke e tla fa setjhaba sa heso mesebetsi?
- Ke mefuta efe ya tsebo e hlokalang ho fumana mosebetsi?
- Na ke mosebetsi wa nako e telele?
- Ke melomo efe e tla tliswa ke projeke ena?

Tsela ya rona ya ho phela:

- Projeke ena e tla ama jwang mekgwa ya ka ya setso le ya semoya le mafa a amanang le lefatshe le mehlodi ya metsi?
- Projeke e tla ama jwang kamano ya setjhaba sa heso le lefatshe?

Phetoho ya tlalaemete:

- Na projeke ena etla tlisa phetoho tlelaemeteng , mme seo se tla ama jwang maphelo a rona le meloko e tlang?

Meloko e tlang:

- Projeke ena e tla ama jwang bana ba rona le le meloko e tlang?
- Karolo ya ka ke efe ho sireletseng dithahasello tsa bona tsa kahisano le tsa tikoloho e tlang?

Mokhgwa wa ho hlophisa maikutlo a hao

Ha hona tsela e tsepameng yaho hore na o hlophisa maikutlo a hao jwang. Ka tlase ke mohlala wa ka moo o ka hlophisang maikutlo a hao ka teng.

1. Itsibise: Wena o mang? Na o emetse sehlopha kapa motho e mong? Ke kang ha projeke ena ele bohlokwa kapa e amana le wena?

2. Matshwenyeho a hao a ka sehlohong: Ngola matshwenyeho a mabedi kapa a mararo mabapi le projeke. Na matshwenyeho ana a se a rarollotswe ditokomaneng tsa projeke

3. Tshusumetso boiphedisong: Bolela ka mokgwa oo o dumelang hore projeke ena e tla ama boiphediso ba hao le boihephiso ba setjhaba sa heno.

4. Tshusumetso ho Lefatshe le Metsi : Hlalosa ka mokgwa oo o dumelang hore projeke e tla ama phihlello le tshebediso ya hao ya lefatshe, mehlodi ya metsi, le hore e tla ama jwang motsamano wa diphoofolo (tse ruuwang, dinonyana le phoofolo tse hlaha).

5. Melomo Sejhabeng: Haeba e le teng, arolelana ditlamorao tse ntle tseo o nahanang hore projeke ena e tla di tlisa ho wena kapa tjahabeng sa heno.

6. Setso le Lefa: Bolela mokgwa oo o dumelang hore projeke ena e tla ama setso le lefa la hao la semoya haeba e ka tswela pele.

7. Dikopano tsa Setjhaba: Haeba ho bile le dikopano tsa setjhaba, bolela hore na ditherisano tsa setjhaba di enstwe ka leleme leo o le utlwisang le hore na di o thusitse ho utlwisa hore na projeke e ne e bua ka eng. Na ho ile ha boisanwa le wena ka ditlamorao tse ntle le tse mpe?

8. Maikutlo le matshwenyeho a mang, le seo o ka batlang hore se etsahale ka projeke.

Lebitso le Sefane: _____

Sebaka kapa Tulo: _____

Aterese: _____

Mohala: _____

Email: _____

Tekena Mona: _____

Letsatsi: _____